

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

заступник ректора ХНАДУ

професор _____ Гладкий І.П.

“ ___ ” _____ 20__ року

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Економіка транспорту

(назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)

підготовки

спеціаліст

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань

27 Транспорт

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність

275 «Транспортні технології» (за видами транспорту)

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціалізація¹

275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)

(шифр і назва кваліфікації для бакалавра, спеціальності - для магістра)

(шифр 5)

(за ОПП чи № навчального плану)

Розроблено та внесено: _____ кафедру економіки підприємства
(повне найменування кафедри)

Розробники програми: _____ доцент кафедри економіки підприємства, к.е.н., доцент
_____ Кирчата Іриною Миколаївною
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2016р.
(номер) (та дата протоколу)

Тимч. вик.обов.
завідуючого кафедри _____ доцент _____ В.К. Бабайлов
(вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

“Узгоджено”¹
Завідуючий кафедрою транспортних
технологій _____ професор _____ Нагорний Є.В.
(назва випускної кафедри) (вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

“ _____ ” _____ 2016 року
(день) (місяць) (рік)

“Узгоджено”
Декан _____ факультету транспортних систем _____
(повна назва факультету, де читається дисципліна)
_____ професор _____ Бекетов Ю.О.
(вчене звання) (підпис) (ПІБ декана)
“ _____ ” _____ 20____ року
(день) (місяць) (рік)

© _____, 2015 рік
© _____, 2015 рік

¹ якщо програма навчальної дисципліни розроблена для декількох напрямів підготовки (спеціальностей), то узгодження робиться з кожною випускаючою кафедрою

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни “Економіка транспорту” складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки спеціаліста галузі знань 27 «Транспорт» за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами транспорту)» та спеціалізацією 275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті).

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є: формування теоретичних знань об економіки транспорту з урахуванням особливостей автомобільного транспорту, як галузі в умовах ринкової економіки, навиків практичного використання знань в практичній діяльності майбутнього фахівця

1.2 Предметом вивчення навчальної дисципліни є: наукові принципи ефективного функціонування підприємств транспорту як соціально - економічних систем.

1.3 Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: формування у студентів сукупності знань, вмінь та уявлень з основ економіки та управління автомобільним транспортом на рівні, який забезпечує практичну діяльність за спеціальністю.

1.4 По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати: складові матеріально - технічної бази підприємств транспорту, у тому числі основні фонди і оборотні засоби; показники ефективного використання основних фондів і оборотних засобів; амортизаційні відрахування; напрямки ефективного використання матеріальних ресурсів на підприємствах транспорту; принципи формування доходів на підприємствах транспорту, структуру доходів, управління ними; принципи формування прибутку і економічних фондів підприємств транспорту; систему оподаткування доходів і прибутку; шляхи підвищення рентабельності підприємств транспорту.

уміти: класифікувати основні фонди підприємства; розраховувати та проаналізувати показники використання основних фондів; визначити шляхи підвищення ефективності використання основних фондів підприємства транспорту; провести аналіз динаміки та структури оборотних засобів, джерел їх формування; розрахувати та проаналізувати показники ефективності використання оборотних засобів підприємств транспорту; визначити обґрунтовану потребу в оборотних засобах підприємства транспорту; знаходити шляхи підвищення ефективності використання оборотних засобів; проаналізувати склад та структуру доходів підприємства; управляти наявними резервами одержання доходів підприємства; визначити балансовий прибуток підприємств та прибуток від окремих видів діяльності підприємства; розрахувати прибуток, що залишається у розпорядженні підприємства; визначити рентабельність підприємств автомобільного транспорту, показники рентабельності по видам діяльності

Міждисциплінарні зв'язки: Загальний курс транспорту, Основи теорії транспортних процесів і систем, Основи економіки транспорту, Проектний аналіз

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання ²
Кількість кредитів – 2,5 Кількість годин - 75	нормативна (нормативна, за вибором ВНЗ, за вибором студента)	
Семестр викладання дисципліни	9 (порядковий номер семестру)	11 (порядковий номер семестру)
Вид контролю:	залік (залік, екзамен)	залік (залік, екзамен)
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	16	10
- практичні, семінарські (годин)	16	6
- лабораторні роботи (годин)	-	-
- самостійна робота студентів (годин)	43	59
- курсовий проект (годин)	-	-
- курсова робота (годин)	-	-
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-	-

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Характеристика та аналіз основних фондів авторанспортного підприємства

- Тема 1. Основні фонди підприємства
- Тема 2. Аналіз динаміки та структури основних фондів
- Тема 3. Вартість основних фондів
- Тема 4. Показники використання основних фондів
- Тема 5. Амортизаційні відрахування
- Тема 6. Підвищення ефективності використання основних фондів

Розділ 2. Характеристика та аналіз оборотних фондів авторанспортного підприємства

- Тема 7. Структура оборотних засобів
- Тема 8. Ефективність використання оборотних засобів
- Тема 9. Джерела формування оборотних засобів
- Тема 10. Показники використання матеріальних ресурсів
- Тема 11. Підвищення ефективності використання оборотних засобів

Розділ 3. Аналіз і оцінка ефективності роботи автотранспортного підприємства

- Тема 12. Доходи підприємства
- Тема 13. Управління доходами
- Тема 14. Облік податку на додану вартість
- Тема 15. Прибуток підприємства
- Тема 16. Рентабельність підприємств автомобільного транспорту
- Тема 17. Показники рентабельності

² Якщо дисципліна на заочній (дистанційній) формі навчання не викладається, то графа “заочна форма навчання” відсутня.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова

1. Дмитриев И.А. Экономика предприятий автомобильного транспорта : учебное пособие / И.А. Дмитриев, О.М. Жарова. – Харьков : ХНАДУ, 2004. – 184 с.
2. Жарова О.М. Типові задачі з економіки підприємств автомобільного транспорту : навч. посібник для автотранспоспец. ВУЗів / Жарова О.М., Дмитрієв І.А., Кирчата І.М.; видання 2-е, переоб. і доп.- Х., ХНАДУ, 2013. – 196 с.
2. Башкатова В.И. Планування роботи автотранспортного підприємства. Програмоване навчання / Башкатова В.И., Здерева Т.А., Стельмаховский Ю.С. – К.: Вища шк. Головне видав-во, 1988. – 288с.
3. Бойчик І. М. Економіка підприємств : навч. посібник / Бойчик І. М., Харів П. С., Хопчан М. І. - Львів: "Сподом", 2000.- 212 с.
4. Войнаренко М.П. Податковий облік і аудит : підручник / М.П. Войнаренко, Г.В. Пухальська. – К. : ВЦ «Академія», 2009. – 367 с.
5. Голованенко С.Л. Економіка автомобільного транспорту / Голованенко С.Л. – М.: Вища школа, 1983. – 352 с.
6. Башкатова В.И. Планування роботи автотранспортного підприємства. Програмоване навчання / Башкатова В.И., Здерева Т.А., Стельмаховский Ю.С. – К.: Вища шк. Головне видав-во, 1988. – 288с.
7. Бойчик І. М. Економіка підприємств : навч. посібник / Бойчик І. М., Харів П. С., Хопчан М. І. - Львів: "Сподом", 2000.- 212 с.
8. Войнаренко М.П. Податковий облік і аудит : підручник / М.П. Войнаренко, Г.В. Пухальська. – К. : ВЦ «Академія», 2009. – 367 с.
9. Голованенко С.Л. Економіка автомобільного транспорту / Голованенко С.Л. – М.: Вища школа, 1983. – 352 с.

Допоміжна

10. Туревский, И. С. Экономика отрасли (автомобильный транспорт) : учебник / И. С. Туревский. - М. : Форум : ИНФРА-М, 2008. - 287 с.
11. Раздорожный, А. А. Экономика отрасли (автомобильный транспорт) : учебное пособие / А. А. Раздорожный. - М. : РИОР, 2009. - 316 с.
12. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник ; за ред. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир : ЖІТІ, 2000. – 608 с.
13. Криворучко О.М. Типові задачі з економіки праці на автомобільному транспорті : навч. посібник / Криворучко О.М. – Х. : ХНАДУ, 2002. – 213 с.
14. Организация коммерческой работы на автомобильном транспорте : ученик для вузов ; под.ред. Е.А. Олейникова. – М. : ЗАО Бизнес школа «Интел-синтез», 1997. – 288 с.
15. Посипай В.Г., Кирчата І.М. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни „Економіка транспорту» для напряму підготовки 7.100402, 7.100403- Харків: ХНАДУ, 2011 - 53с.
16. Посипай В.Г., Кирчата І.М., Журавка О.М., Лисенко А.О. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Економіка транспорту» для студентів денної форми навчання спеціальностей 7.07010101, 7.070101102. - Начальне видання. – Харків: Вид-во ХНАДУ – 2011.

Інформаційні ресурси

1. Скорочений конспект лекцій з дисципліни «Економіка транспорту» для напряму підготовки 7.100402, 7.100403 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [//portal.khadi.kharkov.ua/](http://portal.khadi.kharkov.ua/)
2. Посипай В.Г., Кирчата І.М., Журавка О.М., Лисенко А.О. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Економіка транспорту» для студентів денної форми навчання спеціальностей 7.07010101, 7.070101102..[Електронний ресурс]. - Режим доступу:

[//portal.khadi.kharkov.ua/](http://portal.khadi.kharkov.ua/)

3. Посипай В.Г., Кирчата І.М. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни „Економіка транспорту» для напряму підготовки 7.100402, 7.100403 - Харків: ХНАДУ, 2011 - 53с.[Електронний ресурс]. - Режим доступу: [//portal.khadi.kharkov.ua/](http://portal.khadi.kharkov.ua/)

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Поточний контроль здійснюється на лекціях у формі опитування; на практичних заняттях - опитування, діалогу, групового обговорення тематичних питань, самостійної та контрольної роботи; у час окремого розкладу занять – за допомогою тестових завдань. Підсумковий контроль - залік

(перелік засобів контролю успішності навчання студентів, які застосовуються: тести, екзаменаційні білети, тощо)

Розробники програми: доцент кафедри економіки підприємства, к.е.н., доцент

Кирчата І.М.

(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Примітки:

1. Програма навчальної дисципліни визначає її місце і значення у процесі формування фахівця, її загальний зміст, знання та уміння, які набуває студент у результаті вивчення дисципліни. Програма навчальної дисципліни містить у собі дані про обсяг дисципліни (у годинах та кредитах), перелік тем та видів занять, дані про підсумковий контроль тощо.

2. Програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2-екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ затверджена наказом ректора за № ___ від __.06.2015 р.